

Vazební rozhodnutí

Rozhoduje-li soud o vazbě více obviněných, musí být z jeho úvah a závěrů zřejmé, jak se individuálně týkají každého z nich. Obviněné nelze vzít do vazby "skupinově" a podmínky pro její užití musí být zcela splněny a jejich splnění srozumitelně vysvětleno u každého z obviněných. Zvláště při hodnocení osobních poměrů obviněného představují neindividualizované závěry porušení čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

Při posuzování hrozby vysokého trestu nemůže soud vycházet toliko ze zákonné sazby uvedené v trestním zákoníku. Soud musí na základě individualizovaných skutkových i právních úvah dospět nejen k závěru, že obviněnému hrozí uložení trestu odnětí svobody alespoň ve výši osmi let, ale zároveň hrozba uložení trestu v této výši nesmí vzbuzovat vážné pochybnosti.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 1664/23 ze dne 17.10.2023)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele R. K., t. č. ve Vazební věznici Praha - Pankrác, zastoupeného JUDr. L.Z., advokátem, sídlem P., proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. června 2023 sp. zn. 61 To 360/2023, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. května 2023 sp. zn. 43 Nt 28/2023, a o návrhu na přiznání náhrady nákladů řízení před Ústavním soudem, za účasti Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 1, jako účastníků řízení, tak, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 8. června 2023 sp. zn. 61 To 360/2023 byla porušena stěžovatelova ústavní práva podle čl. 8 odst. 5 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. června 2023 sp. zn. 61 To 360/2023 se ruší. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost zamítá.

Z odůvodnění:

I. Skutkové okolnosti posuzované věci a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") a § 72 a násl. zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí s tím, že jimi došlo k porušení jeho ústavních práv vyplývajících z čl. 8 odst. 5 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

2. Z obsahu ústavní stížnosti a jejích příloh vyplývá, že v záhlaví uvedeným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 (dále jen "obvodní soud") byl stěžovatel (spolu s dalšími dvěma obviněnými) vzat do vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. a) zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Zároveň soud rozhodl, že nepřijímá písemný slib stěžovatele. Stěžovatel byl v dané trestní věci obviněn usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha 1, Odbor obecné kriminality, 5. oddělení (dále jen "policejní orgán") ze dne 3. 5. 2023 č. j. KRPA-184163-380/TČ-2022-001175-1-TUČ ze spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 a 2 písm. a) a c) zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "trestní zákoník"). Toho se měl dopustit, stručně řečeno, tak, že v rámci organizované skupiny zaměřující se na výrobu a distribuci pervitinu a fungující nejméně od listopadu 2020 do zadržení jejích členů v roce 2023 vykonával v objektu, kde se pervitin vařil, pomocné práce (např. zednické

nebo elektrikářské, zavedení vzduchotechniky, náklad a výklad chemikálií a laboratorního skla). Na základě provedených důkazů dospěl soud k závěru o existenci důvodného podezření, že se stal popsaný trestný čin a dopustil se jej stěžovatel. Zároveň jsou podle obvodního soudu u stěžovatele dány důvody tzv. útěkové vazby. Všichni obvinění jsou osobami, které mají trestní minulost (včetně výkonu trestu odnětí svobody) a nemají stálou řádnou práci. Existuje tak důvodná obava, že se budou skrývat nebo uprchnou do zahraničí a pro české orgány zůstanou nekontaktní. Obvodní soud odkázal na názor Ústavního soudu, podle kterého již hrozba vysokým trestem zakládá důvodnost obavy před vyhýbáním se trestnímu stíhání. Stěžovateli hrozí trest odnětí svobody ve výši dvou až deseti let. Účelu vazby nelze dosáhnout jiným způsobem.

3. Proti usnesení obvodního soudu podal stěžovatel stížnost, kterou Městský soud v Praze (dále jen "městský soud") zamítl napadeným usnesením. V plném rozsahu přitom odkázal na podrobné, přesné a výstižné odůvodnění usnesení obvodního soudu. Doplnil k němu, že stěžovatel je cizím státním občanem, který se nezdržuje ani v místě trvalého bydliště, ani na jím uvedené adrese. Je bez pracovního poměru a nemá k České republice žádné významné vazby. V České republice se zdržuje dlouhodobě nelegálně, avšak z důvodu probíhajícího válečného konfliktu ho nelze vyhostit. Právě válečného konfliktu, který neprobíhá na celém území státu, by mohl stěžovatel využít a vrátit se na Ukrajinu, kde jistě má nějaké zázemí, neboť jeho vydání zpět do České republiky by nebylo s ohledem na ukrajinskou právní úpravu možné. Stěžovatel by mohl rovněž uprchnout do jiného státu Evropské unie, v čemž mu nelze zabránit ani odebráním pasu, neboť v současné nepřehledné situaci se po celé Evropě pohybuje několik milionů občanů Ukrajiny a nalezení konkrétní osoby (navíc s falešnými doklady) je téměř vyloučeno.

II. Argumentace stěžovatele

4. Stěžovatel namítá, že závěry obecných soudů jsou v extrémním rozporu s obsahem provedených důkazů. V napadeném rozhodnutí městský soud uvedl, že stěžovatel se podle sdělení Policie České republiky (dále jen "policie") nezdržuje na jím uváděné adrese. Stěžovatel se však na této adrese (v bytě vlastněném jeho bývalou manželkou) zdržuje zhruba poslední tři roky. Spis neobsahuje žádný důkaz, který by závěr soudů podporoval. Naopak jejich tvrzení je vyloučeno tím, že stěžovatel byl na této adrese zadržen a z jediného sdělení policie založeného ve spise vyplývá, že podle posledních informací se má stěžovatel na této adrese zdržovat. Dále bylo v návrhu na vzetí do vazby nesprávně uvedeno, že stěžovatel odmítl vypovídat, což rovněž neodpovídá skutečnosti, neboť vypovídal jak před policejním orgánem, tak v řízení před soudem, kde žádal o status spolupracujícího obviněného. Zcela nepravdivým je tvrzení, že stěžovatel má zkušenosti s výkonem trestu odnětí svobody, neboť nemá žádný záznam v Rejstříku trestů (a dokonce ani přestupků).

5. Dále stěžovatel namítá, že soudy riziko útěku dovodily v rozporu s judikaturou Ústavního soudu pouze ze stěžovatelova cizího státního občanství. Stěžovatel navíc prokázal, že nemá na Ukrajině žádné zázemí ani vazby. Stížnostní soud pak nepochopitelně současnou situaci na Ukrajině vyhodnotil jako příhodnou pro stěžovatele, neboť by nebylo možné žádat o jeho vrácení do České republiky, případně by se mohl "ztratit" s falešnými doklady v chaotickém proudu ukrajinských uprchlíků v jiné zemi Evropské unie. Takové odůvodnění považuje stěžovatel pouze za souhrn nepodložených domněnek za hranicí slušnosti.

6. Stížnostní soud se nevypořádal ani s dalšími meritorními námitkami, z nichž podle stěžovatele vyplývá nedůvodnost vazby. Stěžovatel poukazuje na povahu jednání, z něhož je obviněn (pouze provádění stavebních prací). Dále upozorňuje, že neopustil Českou republiku (ač by tak podle orgánů činných v trestním řízení jistě učinil) poté, kdy byli před dlouhou dobou do vazby vzati hlavní organizátoři trestné činnosti. Stěžovatel je navíc ve špatném zdravotním stavu, který mu útěk v podstatě znemožňuje. Ve zbytku pak stížnostní soud pouze odkázal na odůvodnění obvodního soudu, což považuje stěžovatel za porušení práv na soudní ochranu a na spravedlivý proces.

7. Soudy dále v rozporu s judikaturou Ústavního soudu pouze odkázaly na hrozící trestní sazbu, aniž by jakkoliv konkretizovaly, jaký trest stěžovateli hrozí. Hrozba uložení vysokého trestu nemůže být podle téže judikatury jediným důvodem pro vzetí obviněného do vazby. Stěžovatel tudíž uzavírá, že soudy rozhodly o jeho vazbě bez uvedení jediné konkrétní okolnosti založené na objektivně zjištěném skutkovém stavu, z níž by hrozba útěku vyplývala.

8. Návrh na přiznání náhrady nákladů řízení před Ústavním soudem stěžovatel odůvodňuje svými majetkovými poměry. Nevlastní žádný významný majetek a je proti němu vedeno exekuční řízení. Stěžovatel je v současné době nezaměstnaný (nadto ve vazbě) a nemůže tedy reálně hradit náklady své obhajoby. Zároveň je ve špatném zdravotním stavu. Odkazuje na nálezy ze dne 23. 4. 2019 sp. zn. I. ÚS 3966/17, podle kterého je nutno majetkové poměry obviněného zkoumat ke dni rozhodování.

III. Vyjádření ostatních účastníků řízení a replika stěžovatele

9. Soudkyně zpravodajka postupem podle § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu zaslala ústavní stížnost k vyjádření účastníkům a vedlejším účastníkům řízení.

10. Městský soud svým vyjádřením odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

11. Obvodní soud ve svém vyjádření uvedl, že ústavní stížnost považuje za zjevně neopodstatněnou. Do ústavních práv stěžovatele nebylo žádným nezákonným způsobem zasaženo. Soud dále uvedl, že ve vazebním řízení nedochází k hodnocení skutkových okolností jako v hlavním líčení. Zjišťuje se pouze to, zda jsou dány vazební důvody.

12. Městské státní zastupitelství v Praze (dále jen "městské státní zastupitelství") a Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 1 se k výzvě nevyjádřila. Protože byla ve výzvě poučena, že nevyjádří-li se, bude to podle § 28 odst. 2 a § 63 zákona o Ústavním soudu bráno jako vzdání se postavení vedlejšího účastníka řízení, nebylo s nimi již dále jednáno.

13. Podaná vyjádření byla stěžovateli zaslána na vědomí a k případné replice, čehož však stěžovatel nevyužil.

14. Až po poskytnuté lhůtě k vyjádření k ústavní stížnosti zaslalo městské státní zastupitelství přípis, k němuž přiložilo kopie listin, které si Ústavní soud od něj vyžádal, a zároveň uvedlo, že v průběhu trestního řízení bylo stěžovatelovo jednání překvalifikováno jako zvláště závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) a odst. 4 písm. c) trestního zákoníku. Vzhledem k časové prodlevě s tímto vyjádřením a vzhledem ke skutečnosti, že jde o novou okolnost, která se netýká napadených rozhodnutí (viz níže), nezasílal Ústavní soud tento přípis stěžovateli na vědomí a k další případné replice.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

15. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž byla vydána rozhodnutí napadená ústavní stížností. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Stěžovatel vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva; ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario).

V. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

16. Po zvážení všech výše uvedených okolností a obsahu spisu obvodního soudu sp. zn. 43 Nt 28/2023 dospěl Ústavní soud k závěru, že ústavní stížnost je zčásti důvodná.

17. Těžištěm stěžovatelovy argumentace jsou námitky, že soudy posoudily podmínky pro uplatnění institutu vazby ústavně nesouladným způsobem a své závěry nedokázaly dostatečně a přezkoumatelně odůvodnit. Druhé z uvedených námitek Ústavní soud přisvědčil.

VI. Obecné ústavní principy rozhodování o tzv. útěkové vazbě

18. Obsahem institutu vazby je vymezení ústavně souladných důvodů zbavení osobní svobody obviněného podle čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny s cílem znemožnit zmaření nebo ztížení dosažení účelu trestního řízení [srov. např. náleze ze dne 12. 10. 1994 sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (N 46/2 SbNU 57; 214/1994 Sb.); všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <https://nalus.usoud.cz/>]. Vždy musí jít o opatření nezbytné k tomu, aby mohly orgány činné v trestním řízení uskutečnit a ukončit toto řízení, a to při respektování presumpce nevinny [srov. např. náleze ze dne 6. 3. 1997 sp. zn. III. ÚS 271/96 (N 24/7 SbNU 153)]. Možnost takového zbavení osobní svobody výslovně připouští čl. 8 odst. 5 Listiny i čl. 5 odst. 1 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

19. Ústavní soud ve vazebních věcech rozhoduje konstantně tak, že takovým rozhodnutím musí být věnována mimořádná pozornost vzhledem k tomu, že jde o výrazný zásah do osobní svobody jednotlivce. Rozhodování o vazbě je rozhodováním o osobní svobodě jednotlivce, která představuje v demokratickém právním státě jednu z nejdůležitějších hodnot. Výjimečnost tohoto zajišťujícího institutu je dána především tím, že zbavuje svobody a vystavuje všem negativním dopadům osobu před definitivním zjištěním viny [viz náleze ze dne 15. 12. 2015 sp. zn. III. ÚS 1301/13 (N 212/79 SbNU 419)]. Soudy tedy nemohou k uvalení či ponechání jednotlivce ve vazbě přistupovat lehkovážně bez zohlednění všech okolností týkajících se konkrétního obvinění a konkrétní osoby.

20. Z judikatury Ústavního soudu vyplývá, že na rozhodnutí o vazbě se vztahují všechny obecné požadavky na soudní rozhodnutí, zejména požadavky náležitosti odůvodnění a zákazu libovůle, které lze dovodit z práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny. Z rozhodnutí tudíž musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry soudu na straně druhé, a to při respektování skutečnosti, že rozhodování o vazbě je vedeno vždy v rovině pouhé pravděpodobnosti, a nikoli jistoty ohledně důsledků, které mohou nastat [srov. např. nálezy ze dne 3. 2. 2000 sp. zn. III. ÚS 103/99 (N 17/17 SbNU 121) a ze dne 19. 12. 2001 sp. zn. II. ÚS 413/01 (N 201/24 SbNU 513)]. Aby soud dostal ústavněprávnímu požadavku zdrženlivosti ve vazebních věcech a příkazu maximální šetrnosti k právům obviněného, musí výslovně, přehledně a logicky vysvětlit, ze kterých konkrétních skutečností vyplývá obava, že se obviněný bude chovat jedním ze způsobů uvedených v § 67 trestního řádu [srov. např. náleze ze dne 30. 11. 2006 sp. zn. III. ÚS 612/06 (N 215/43 SbNU 393)].

21. Povrchní a obecné odůvodnění rozhodnutí, jímž je omezena osobní svoboda, není v souladu s ústavním pořádkem [náleze ze dne 7. 7. 2008 sp. zn. I. ÚS 1348/07 (N 124/50 SbNU 79)]. Z odůvodnění vazebních rozhodnutí musí být zřejmé, že se soud náležitě zabýval všemi relevantními okolnostmi. Soudy rozhodující o vazbě sice nejsou povinny se ve svých rozhodnutích vypořádat jednotlivě s každým argumentem uplatněným obviněným nebo jeho obhájcem, měly by však (zvláště v přezkumném řízení) dostatečně reagovat na všechna tvrzení, která jsou způsobitelná zpochybnit oprávněnost vazebního omezení osobní svobody (srov. např. náleze ze dne 8. 12. 2022 sp. zn. I. ÚS 2987/22).

22. V obecné rovině lze souhlasit s úvahami obsaženými v bodě 17 napadeného usnesení obvodního

soudu o tom, že není jeho povinností všechny relevantní skutečnosti prokazovat bez důvodných pochybností. I přes tento závěr není přípustné, aby výhradně povaha daného řízení dávala soudu možnost vynášet skutkové závěry bez dostatečné důkazní opory. Soudy rovněž nemohou pouze nekriticky přebírat nepodložená tvrzení státního zastupitelství nebo policie, neboť tím by se jejich úloha garantů zákonnosti trestního řízení a ochránců základních práv a svobod v podstatě vyprázdnila. Snížená "laťka" procesu dokazování při rozhodování o tzv. útekové vazbě tedy znamená, že soud beroucí obviněného do vazby musí z dostupných důkazů dovodit existenci důvodné obavy, že obviněný uprchne nebo se bude skrývat. Neznamená to však, že by existenci těchto skutečností mohl soud tvrdit bez důkazní opory, popř. předložené důkazy zcela pominout. Úvahy soudů ve vazebním rozhodnutí, které se pochopitelně musí přezkoumatelným způsobem promítnout do odůvodnění, musejí být důvodné a o obsah důkazů opřené obavy, nikoliv nerozumné obavy z útěku každého obviněného.

23. Do úvah soudů plynoucích ze skutkových zjištění známých v době jejich rozhodování se Ústavní soud považuje být oprávněn zasáhnout zpravidla jen tehdy, není-li rozhodnutí soudu o vazbě podloženo buď vůbec, nebo jestliže tvrzené a nedostatečně zjištěné důvody vazby jsou v extrémním rozporu s principy vyplývajícími z ústavního pořádku (viz např. náleze ze dne 18. 4. 2023 sp. zn. I. ÚS 21/23). Zároveň důvodem pro zrušení vazebních rozhodnutí nebudou dílčí, oddělitelná pochybení obecných soudů. Vyplývá-li podle soudů obava z útěku či skrývání se obviněného z množiny různých samostatných skutečností, zruší Ústavní soud napadená rozhodnutí pouze tehdy, nelze-li za ústavně konformní oporu tzv. útekové vazby považovat žádnou z těchto skutečností. Obdobně Ústavní soud nezruší vazební rozhodnutí opírající se o více vazebních důvodů, obtojí-li alespoň jeden z těchto důvodů samostatně (srov. např. usnesení ze dne 4. 10. 2016 sp. zn. I. ÚS 2682/16 nebo ze dne 11. 7. 2013 sp. zn. III. ÚS 1816/13). Na druhou stranu Ústavní soud nemůže sám dovozovat, zda tzv. útekovou vazbu obviněného lze dovodit z jiných skutečností, než které uvedly obecné soudy.

VII. Uplatnění obecných principů na stěžovatelův případ

24. Ústavní soud tedy přistoupil k posouzení závěrů, jimiž obecné soudy v napadených rozhodnutích odůvodnily nutnost vzetí stěžovatele do tzv. útekové vazby, optikou výše uvedených principů.

25. Z výše uvedené podrobné rekapitulace odůvodnění napadených rozhodnutí (srov. body 2 a 3 tohoto nálezu) dospěl Ústavní soud k závěru, že soudy opřely důvodnost útekové vazby o 1) absenci rodinných, majetkových či jiných důležitých vazeb k území České republiky, s tím související 2) absenci trvalého bydliště a 3) absenci trvalého zaměstnání, 4) trestní minulost a zkušenosti s trestem odnětí svobody, 5) hrozící trest odnětí svobody v rozmezí 2 až 10 let a 6) možnost zneužití válečného konfliktu na Ukrajině (resp. migračních problémů s ním spojených) k odchodu z České republiky po případném opatření si falešných dokladů.

26. Jako samostatnou skutečnost, o níž by bylo možné důvodnost vazby opřít, Ústavní soud nepovažoval to, že stěžovatel na území České republiky pobývá "nelegálně". Samotnou ztrátu pobytového oprávnění, za situace existence sociálního a majetkového zázemí cizince, nelze bez dalšího hodnotit jako zvýšené riziko útěku stěžovatele do ciziny.

27. Po posouzení uvedených šesti skutečností dospěl Ústavní soud k závěru, že argumentace obecných soudů nespĺňuje požadavky na ústavně souladné odůvodnění vazebního rozhodnutí. Nad rámec níže uvedených výtek k jednotlivým závěrům obecných soudů lze konstatovat, že odůvodnění napadených rozhodnutí vykazuje nepřijatelnou míru zkratkovitosti a zevšeobecnění. Úvahy soudů nejsou z velké části vztaženy ke konkrétním obviněním. V podstatné části rozhodnutí soudy nekriticky převzaly tvrzení státní zástupkyně (neodůvodněná) a na námítky obhajoby (odpovídající předmětu řízení) vůbec nereagovaly. Takové pochybení by Ústavní soud případně mohl tolerovat u rozhodnutí, jímž se skupina obviněných bere do vazby, jehož vydání (a předchozí řízení) je z dobrých

důvodů svázáno krátkými procesními lhůtami. O neústavní nedostatek jde však u rozhodnutí, které vzniklo v jakémkoliv druhu přezkumného řízení (ať již řízení u stížnostního soudu anebo při periodickém přezkumu zákonitosti vazby).

VII./a Absence vazeb k České republice

28. V návrhu státní zástupkyně na vzetí stěžovatele do vazby se uvádí, že "bylo zjištěno, že obviněný nemá na území České republiky žádné pevné vazby". Podle protokolu z vazebního zasedání (č. l. 7 a násl. spisu obvodního soudu sp. zn. 43 Nt 28/2023) k tomu stěžovatel uvedl, že v České republice je asi 15 let. Dále vypověděl podle protokolu: "Na Ukrajině žádnou rodinu nemám, bratr zemřel ve válce, maminka je v Polsku, nemám kam utíkat. (...) zdržuji se X. Bydlím tam s manželkou, to je moje manželka, se kterou bydlíme 12 let spolu, ale tři nebo čtyři roky zpět jsme se rozvedli, jedná se o bývalou manželku, máme dobré vztahy, bydlíme spolu. Manželka bývalá je Ruska. (...) Do zahraničí nemám možnost utéct. Mám bratra na Ukrajině, myslím, že šel do války (podle zvukového záznamu z vazebního zasedání stěžovatel uvedl, že "brácha mi zemřel ve válce"), maminku mám v Polsku, tak nemám kam utíkat." Stěžovatelův obhájce v závěrečné řeči uvedl, že stěžovatel má v České republice vazby, dlouhodobě žije se svou bývalou manželkou. Na Ukrajině (a ani jinde) nemá naopak žádné vazby.

29. Obvodní soud okolnost absence vazeb stěžovatele na Českou republiku zmínil, avšak nijak ji k naplnění podmínek vazby nehodnotil. Stěžovatel se ve stížnosti proti usnesení obvodního soudu rovněž touto skutečností nikterak konkrétně nezabýval a pouze obecně uvedl, že podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 347/96 nemůže být cizí státní občanství jediným důvodem pro vzetí cizince do vazby. Žádné vazby na cizinu podle stížnosti neexistují a ve stěžovatelově zemi původu navíc probíhá válečný konflikt (č. l. 29). Ze spisu nevyplývá, že by se orgány státního zastupitelství ke stížnosti vyjádřily. Městský soud rozhodl o podané stížnosti v neveřejném zasedání, o jehož průběhu uvedl, že "Bylo přečteno: napadené usnesení, podané stížnosti, podstatný obsah spisu" (č. l. 48). V napadeném usnesení městský soud uvedl, že stěžovatel není k žádnému konkrétnímu místu v České republice (ale evidentně ani nikde jinde) nijak vázán, a to ani rodinnými ani jinými vazbami.

30. Z uvedeného je zřejmé, že z obsahu napadených rozhodnutí (jakož i celého spisu) nevyplývá žádná konkrétní úvaha o absenci stěžovatelových vazeb k České republice. Soudy se nezabývaly délkou stěžovatelova pobytu v České republice, zázemím v zahraničí, zda stěžovatel ovládá jakékoliv cizí jazyky, jak často cestoval do své domovské či jiné země atd. Absence zásadnějších vazeb k České republice by mohla být jednou ze skutečností podporujících nutnost užití institutu vazby (viz např. usnesení ze dne 4. 9. 2014 sp. zn. I. ÚS 1828/14), musela by však být dostatečně konkrétní a podložená. Z obsahu spisu vyplývá, že městský soud převzal neodůvodněný závěr státní zástupkyně z návrhu na vzetí stěžovatele do vazby. Podstatné je, že městský soud nepromítl jakékoliv úvahy k závěru o absenci vazeb stěžovatele v České republice do odůvodnění svého rozhodnutí, které již proto nemůže obstát.

31. Z hlediska ochrany stěžovatelových práv je však stejně podstatné, že se městský soud též nevypořádal s tvrzeními a námitkami stěžovatele, kterými (nepodložené) tvrzení státní zástupkyně vyvracel (existence stálého bydliště, pobyt v České republice trvající 15 let, trvající dvanáctileté spoluzití s bývalou manželkou v České republice) a které zároveň nelze považovat za natolik zjevně nedůvodné, že by je mohl soud ignorovat. Obvodní soud absenci vazeb stěžovatele k České republice jako důvod vazby neuvedl, proto lze závěr městského soudu považovat zároveň za překvapivý.

VII./b Absence stálého bydliště

32. Podobné pochybení Ústavní soud shledal i v závěrech soudů týkajících se stálého bydliště stěžovatele. V návrhu státní zástupkyně na vzetí stěžovatele do vazby je k jeho bydlišti uvedeno, že "poslední trvalý pobyt má hlášen na adrese Y, kde se v současnosti již nezdržuje, stejně jako na další obviněným uváděné adrese X". Ve vazebním zasedání k tomu stěžovatel uvedl, jak již bylo uvedeno výše, že se zdržuje na adrese X, kde bydlí se svojí bývalou manželkou. Obhájce v závěrečné řeči konstatoval, že státní zastupitelství bez jakéhokoliv konkrétního důkazu uvádí, že stěžovatel se nezdržuje na uvedené adrese. Takový závěr musí být důkazně podložen, jak podle něj vyplývá z nálezu z 28. 7. 2014 sp. zn. I. ÚS 1694/14 (N 146/74 SbNU 241). Stěžovatel na této adrese podle obhájce bydlí již tři roky a je v tomto místě kontaktní. Stěžovatel v závěrečné řeči uvedl "Určitě se budu zdržovat na adrese X. Zdržuji se tam pořád tři roky, nikam nejezdím. Jinou adresu nemám. Nevím odkud státní zástupkyně má informace, že se tam nezdržuju."

33. Obvodní soud v napadeném usnesení absenci trvalého bydliště jako důvod ke vzetí stěžovatele do vazby vůbec neuvedl. Ve stížnosti proti tomuto usnesení stěžovatel zopakoval, že tvrzení o jeho nezdržování se na uvedené adrese je důkazně zcela nepodložené, neodpovídá skutečnosti a není zřejmé, jak k takovému závěru soud dospěl. V doplnění stížnosti (č. l. 38) stěžovatel uvedl, že důkazně nepodložené tvrzení státní zástupkyně o tom, že se stěžovatel na uváděné adrese vůbec nezdržuje, je vyvráceno tím, že stěžovatel byl na této adrese zadržen policejním orgánem. V druhém doplnění stížnosti (č. l. 42) stěžovatel uvedl, že další důkaz o nedůvodnosti tvrzení státní zástupkyně vyplývá ze samotného spisu, v němž je obsažen úřední záznam policejního orgánu, který o stěžovateli uvádí, že "podle posledních informací se má zdržovat na adrese X". Skutečnost, že na této adrese bydlí stěžovatel poslední tři roky, doložila obhajoba písemným prohlášením jeho bývalé manželky, která byt vlastní. Městský soud po neveřejném zasedání dospěl v napadeném usnesení k závěru, že stěžovatel se nezdržuje v místě svého trvalého bydliště a "dle sdělení policie" se pravidelně nezdržuje ani na jím uváděné adrese v ulici X.

34. Stejně jako u okolnosti absence vazeb k České republice byla i absence stálého bydliště použita "překvapivě" jako odůvodnění vazby až v usnesení městského soudu. Ke zjišťování stálého bydliště stěžovatele však jsou ve spisu založeny určité důkazy. Sám obhájce ke stížnosti přiložil úřední záznam, který zřejmě následně městský soud označil za "sdělení policie". Tento úřední záznam uvádí, že stěžovatel se nezdržuje na adrese trvalého bydliště. Podle "posledních informací se má zdržovat na adrese X, případně někde ve stavební buňce v Hostivaři, kde není konkrétní adresa známa. Relevantnost adresy v X se nepodařilo ověřit." Naproti tomu obhajoba předložila písemné vyjádření stěžovatelovy bývalé manželky, podle kterého stěžovatel bydlí tři roky v jejím bytě v X ulici. Zároveň se obhajoba dovolávala protokolu o stěžovatelově zadržení, podle něhož byl zadržen právě na této adrese. V takové situaci stručný závěr městského soudu o absenci stálého bydliště nemůže obstát. Namítala-li obhajoba nepravdivost neodůvodněného tvrzení státní zástupkyně, k čemuž sama předkládala důkazy, bylo povinností soudu se s těmito námitkami vypořádat. Tato povinnost je o to naléhavější, nevykazuje-li ani uvedený policejní úřední záznam dostatečnou určitost a jistotu ohledně existence či naopak absence stálého bydliště (viz vyjádření "relevantnost adresy se nepodařilo ověřit"). Pro srovnání lze odkázat na podrobnější vyjádření uvedená ve stejném úředním záznamu ohledně dalších obviněných, z nichž vyplývá, že vyšetřovatelé fyzicky prověřili uvedené adresy a zjistili, co se na daných adresách nachází.

35. Pro úplnost považuje Ústavní soud za vhodné doplnit, že podle jeho judikatury není skutečnost, že se osoba nezdržuje na adrese svého trvalého bydliště, z hlediska naplnění podmínek tzv. útekové vazby významná (srov. bod 36 nálezu sp. zn. I. ÚS 1694/14), má-li obviněný zároveň jiné stálé známé bydliště. Soudy jsou povinny se touto okolností zabývat, neboť je pro naplnění podmínek tzv. útekové vazby významná (srov. např. usnesení sp. zn. II. ÚS 288/17 ze dne 21. 2. 2017). Vyvarovat by se přitom měly příliš společensky "konformnímu" a formalistickému hodnocení stálosti bydliště, neboť u

určitých profesí (např. zednické) není neobvyklé, že dotyčné osoby jistou část svého profesního života tráví v dočasných mobilních ubytovních v místě výkonu práce (o možnosti zdržování se stěžovatele ve "stavební buňce" hovoří i výše zmíněný úřední záznam). Taková skutečnost však sama o sobě nečiní jejich "pevné" bydliště nestálé a tyto osoby nekontaktní nebo rizikové z hlediska vyhýbání se trestnímu řízení.

VII./c Absence stálého zaměstnání

36. Rovněž v části týkající se absence stálého zaměstnání jsou úvahy soudů nedostatečně odůvodněny. V návrhu na vzetí stěžovatele do vazby se k jeho zaměstnání neuvádí nic konkrétního mimo výše uvedený (neodůvodněný) závěr o absenci vazeb k České republice. Ve vazebním zasedání obvodní soud jako důkaz provedl záznamy o zahájení trestního řízení, usnesení o zahájení trestního stíhání, protokoly o zadržení a osobní výkazy obviněných (zejména opisy Rejstříku trestů). Při svém výslechu stěžovatel ke svému zaměstnání uvedl "živím se zedničinou, nyní mám brigády. Nyní 29. mám zase začít brigádu", přičemž žádné další otázky v tomto směru nenásledovaly (pro úplnost je vhodné doplnit, že podle zvukového záznamu z vazebního zasedání stěžovatel uvedl, že když měl "papíry v pořádku", měl stálou práci, zatímco nyní vykonává jen brigády). V napadeném usnesení dospěl obvodní soud k závěru, že "obvinění nemají řádnou stálou práci". Stěžovatel tento závěr ve stížnosti proti usnesení obvodního soudu konkrétně nezpochybnil nad rámec obecné námitky o nepřezkoumatelnosti závěrů obvodního soudu. Městský soud v napadeném usnesení odkázal na odůvodnění obvodního soudu a k jeho závěrům o absenci řádné stálé práce sám nic nedoplnil.

37. Z uvedeného popisu je zřejmé, že závěr soudů je nejen nedostatečně odůvodněný, ale především nevztážený ke stěžovateli. Z napadeného usnesení (jakož i obsahu důkazů provedených ve vazebním zasedání) není zřejmé, z čeho obvodní soud svůj závěr dovodil (např. jakou dobu stěžovatel nevykonává práci pravidelně). Považoval-li snad stěžovatelem uvedené živobytí za nestálé či neřádné, pak i takové úvaze chybí jakékoliv konkrétní odůvodnění k naplnění podmínek tzv. útěkové vazby.

38. K výše uvedenému lze doplnit, že samotná absence "řádné stálé" práce je z hlediska podmínek tzv. útěkové vazby jen velmi málo významnou skutečností. Výkon zaměstnání bude jen výjimečně představovat okolnost, která by sama o sobě výrazně posilovala vazby obviněného k České republice. Představuje-li řádná práce především zdroj příjmů, jde o skutečnost, kterou musejí soudy zvažovat v případě naplnění podmínek tzv. předstižné vazby. Riziko útěku však taková okolnost zásadně nesnižuje. Naopak absence dostatečných příjmů z pravidelného zaměstnání může riziko útěku do zahraničí snižovat. Pokud soudy tuto okolnost zmiňují jako relevantní, musejí pečlivě odůvodnit její vztah k naplnění podmínek útěkové vazby.

VII./d Trestní minulost a zkušenost s výkonem trestu odnětí svobody

39. U této okolnosti v odůvodnění napadených rozhodnutí nejen absentuje řádné odůvodnění, závěry soudů jsou dokonce v zjevném extrémním nesouladu s obsahem provedených důkazů. V návrhu státní zástupkyně není ke stěžovatelově trestní minulosti uvedeno nic (uvádí se pouze jedna exekuce na dlužnou částku 10 178 Kč). Oproti tomu u každého z dalších dvou obviněných je uvedeno 12 záznamů v Rejstříku trestů. Ve vazebním zasedání soud provedl opisy z Rejstříku trestů a usnesení o zahájení trestního stíhání, v němž se rovněž výslovně uvádí, že u stěžovatele nebyly zjištěny žádné informace o jeho odsouzení nebo evidovaných přestupcích (srov. str. 7 usnesení o zahájení trestního stíhání). Při svém výslechu stěžovatel uvedl, že nebyl trestán. Obvodní soud následně dospěl k stručnému závěru, že "obvinění jsou osobami, které mají trestní minulost i zkušenosti s trestem odnětí svobody". V podané stížnosti proti usnesení obvodního soudu stěžovatel tento závěr několikrát

výslovně zpochybnil. K doplnění stížnosti přiložil výše uvedený úřední záznam, který kromě zjištění o stěžovatelově bydlišti rovněž uvádí "V RT nemá uveden žádný záznam.". Městský soud v úvodu odůvodnění napadeného usnesení odkázal na odůvodnění usnesení obvodního soudu. S námitkami stěžovatele se nijak nevypořádal.

40. Z uvedeného je zřejmé, že napadená rozhodnutí nemohou v této části obstát. Ač měly oba soudy údajně provést několik důkazů o stěžovatelově trestní bezúhonnosti, dospěl obvodní soud k neindividualizovanému a neodůvodněnému závěru o stěžovatelově trestní minulosti. Stěžovatel tento závěr konkrétně napadl, avšak městský soud se s jeho námitkou nikterak konkrétně nevypořádal a odkázal na "skutečně podrobné, přesné a výstižné" odůvodnění usnesení obvodního soudu.

VII./e Hrozící trest odnětí svobody

41. Okolnost hrozby vysokého trestu může za určitých okolností odůvodňovat nutnost užití institutu tzv. útěkové vazby. Podmínkami pro zohlednění hrozícího trestu při vzetí obviněného do tzv. útěkové vazby se Ústavní soud ve své judikatuře již opakovaně zabýval (viz např. body 25 a násl. nálezu sp. zn. I. ÚS 1694/14). Hrozba vysokého trestu musí být konkrétní, reálná a aktuální. Musí se tedy jednat o tzv. pozitivní podezření, tj. podložené v každém jednotlivém případě u konkrétního obviněného, nikoliv o neurčité podezření, plynoucí pouze z vysoké horní hranice trestní sazby (srov. např. usnesení ze dne 19. 2. 2013 sp. zn. II. ÚS 4717/12). Relevantní je zákonná sazba uvedená v ustanovení použitého podle úvahy soudů, které nejsou vázány právní kvalifikací jednání užitou policejním orgánem nebo státním zastupitelstvím.

42. Jak vyplývá z výše uvedeného, byl stěžovatel obviněn z jednání, které podle policejního orgánu naplňuje znaky zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 a 2 písm. a) a c) trestního zákoníku. Soudy se s touto právní kvalifikací v napadených rozhodnutích ztotožnily. Podle jejich názoru tak stěžovateli hrozí trest odnětí svobody ve výši 2 až 10 let. Ve vazebním zasedání stěžovatelův obhájce výslovně zpochybnil právní kvalifikaci stíhaného jednání a tuto argumentaci následně zopakoval i v podané stížnosti. Oba soudy se s těmito námitkami opomněly vypořádat. Takové pochybení by však samo o sobě nemohlo postačovat ke zrušení napadených rozhodnutí, neboť jedna z právních kvalifikací stíhaného jednání, kterou obhajoba připouštěla (tzv. účastenství na zvláště závažném zločinu podle § 283 odst. 2 trestního zákoníku), je sankcionována totožnou trestní sazbou ve výši 2 až 10 let trestu odnětí svobody.

43. Z výše uvedeného je zřejmé, že soudy postupovaly v rozporu se závěry judikatury Ústavního soudu, neboť náleze ze dne 1. 4. 2004 sp. zn. III. ÚS 566/03 (N 48/33 SbNU 3) soudům přikazoval hrozící trest individualizovat a nevyházet pouze z obecné zákonné sazby.

44. Obvodní soud k hrozbě uložení vysokého trestu uvedl, že Ústavní soud judikoval, že "již hrozba vysokým trestem zakládá důvodnost obavy před vyhýbáním se trestnímu stíhání a tím naplnění důvodnosti vazebního důvodu dle § 67 písm. a) trestního řádu (viz III. ÚS 566/03, III. ÚS 188/99)". Dále jen konstatoval, že obviněným hrozí uložení trestu odnětí svobody ve výši 2 až 10 let. Městský soud se k této okolnosti nikterak nevyjádřil (uvedl, že stěžovatel je "ohrožen uložení vysokého trestu odnětí svobody") a odkázal na odůvodnění napadeného usnesení obvodního soudu (navzdory argumentaci obsažené ve stížnosti, kterou stěžovatel namítal absenci individualizace hrozícího trestu). U dalšího z obviněných však městský soud upozornil na hrozící vysoký trest odnětí svobody s odkazem na jeho bohatou trestní minulost.

45. Ústavní soud pro úplnost (ve snaze nerušit formalisticky rozhodnutí, v nichž sice došlo k pochybení, ale z okolností je zřejmé, že jiné rozhodnutí nepřichází v úvahu) přistoupil k posouzení toho, zda ve stěžovatelově případě není hrozba vysokého trestu natolik zřejmá, že by opomenutí její

individualizace představovalo pouhé formální pochybení. Ústavnímu soudu zásadně nepřísluší hodnotit skutkové okolnosti, které jsou způsobilé ovlivnit případnou výměru trestu, tím spíše pak v přípravné fázi trestního řízení. Opomněly-li však soudy provést takové hodnocení a z uvedené zákonné sazby je zřejmé, že její větší část se nachází mimo kategorii vysokého trestu odnětí svobody, jak je popsána v uvedené judikatuře (ve výši osmi let), musí Ústavní soud k takovým okolnostem přihlídnout, má-li zhodnotit, zda se opomenutí soudů reálně projevilo v porušení stěžovatelových hmotných práv. Po zvážení všech relevantních okolností vyplývajících ze spisu obvodního soudu lze podle Ústavního soudu přinejmenším vážně pochybovat o tom, že by k okamžiku rozhodování obecných soudů byl stěžovatel ohrožen trestem odnětí svobody ve výši nejméně osmi let.

46. Výchozí skutečností je zákonná sazba ve výši 2 až 10 let. Podstatu stěžovatelova jednání policejní orgán charakterizoval jako pomocné práce (zednické a elektrikářské, např. zavedení vzduchotechniky), přímo na "vaření" pervitinu se stěžovatel nepodílel, pomáhal nicméně s nakládáním a vykládáním chemikálií a skla. Z žádného místa usnesení o zahájení trestního stíhání nevyplývá, že by stěžovatel ve skupině zastával jakékoliv přední postavení, spíše naopak. Na rozdíl od ostatních obviněných nebyl stěžovatel nikdy trestán. Při výslechu po svém zadržení se stěžovatel k danému jednání doznal a označil vedoucího celé skupiny. Spáchání výše popsaného jednání v podstatě doznal (byť bez "pocitu viny") i ve vazebním zasedání a uvedl, že orgánům činným v trestním řízení již pomohl a chce nadále pomáhat. Z takto zjištěných okolností nelze hodnotit jako vysoce pravděpodobné, že by stěžovateli hrozil trest ve výši osmi let, tedy vysoko v horní polovině zákonné sazby. Hrozbu vysokého trestu tak nebylo v dané věci možno považovat za okolnost odůvodňující trvání útěkové vazby, která by byla zřejmá i bez řádného odůvodnění ze strany soudů.

47. Bylo-li v mezidobí stěžovatelovo jednání kvalifikováno jako trestný čin s přísnější trestní sazbou (jak bylo naznačeno v původním návrhu na vzetí do vazby a uvedeno v přípisu městského státního zastupitelství Ústavnímu soudu), jde o okolnost, kterou lze zohlednit ve znovuotevřeném vazebním řízení. Zkoumání takového procesního vývoje leží mimo rámec řízení o ústavní stížnosti směřující proti soudním rozhodnutím.

VII./f Zneužití válečného konfliktu na Ukrajině k uprchnutí z České republiky

48. Tuto okolnost uvedl v napadeném usnesení pouze městský soud. V obecné rovině Ústavní soud kvituje, že městský soud nepocházel jen z obecné okolnosti stěžovatelova ukrajinského státního občanství a pokusil se rizika z ní vyplývající individualizovat. Podle názoru Ústavního soudu tak nicméně učinil v nedostatečné míře. Samotné cizí státní občanství a obecná hrozba uprchnutí do cizí země k použití institutu tzv. útěkové vazby nepostačuje.

49. Městský soud uvedl, že válečný stav stěžovateli spíše "nahrává", neboť pokud by se rozhodl odjet na Ukrajinu, kde má jistě zázemí, nic by mu v tom nebránilo, neboť válečný konflikt neprobíhá na území celého státu. Bez ohledu na válečný konflikt by nemohl být vydán do České republiky (vzhledem k Ústavě Ukrajiny). Totožná situace by podle městského soudu nastala, kdyby se stěžovatel rozhodl uprchnout do jiného státu Evropské unie, v čemž by mu nezabránilo ani odebrání pasu. Na území Evropské unie se totiž pohybuje několik milionů občanů Ukrajiny, situace je tudíž velice nepřehledná a najít zde konkrétní osobu (třeba s falešnými doklady) je téměř vyloučeno.

50. Uvedeným úvahám je nutno především vytknout vysokou míru paušalizace. Z napadeného rozhodnutí (ani obsahu spisu) není zřejmé, z čeho městský soud dovodil, že stěžovatel má na Ukrajině zázemí. Stěžovatel to výslovně popřel s tím, že nejbližší rodinní příbuzní jsou po smrti a posledních 15 let žije v České republice. Soudy tato jeho tvrzení nikterak nevyvrátily (ani je nevezaly v potaz). Závěr soudu, že válečný konflikt neprobíhá na celém území Ukrajiny, je nerozhodný v situaci,

kdy soud nezjišťoval, kde stěžovatel má jím dovozované (avšak důkazně nepodložené) zázemí. V tomto směru by byla relevantní úvaha, zda stěžovatel podléhá branné povinnosti a hrozil by mu odvod k výkonu vojenské služby, což by naopak jeho motivaci k útěku mohlo snižovat.

51. Stejně povrchní a nepodložené jsou úvahy o stěžovatelově možnosti útěku do jiného státu Evropské unie. Soud se v tomto směru nezabýval stěžovatelovými majetkovými a sociálními poměry a jazykovými schopnostmi. Není zřejmé, z čeho městský soud dovozuje velkou nepřehlednost situace s migrujícími občany Ukrajiny a nemožnost jejich vypátrání. Ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel má tzv. biometrický pas, nelze proto předpokládat, že by jeho nezaměnitelné údaje nebyly dostupné v rámci databází pro spolupráci států Evropské unie. Bez znalostí stěžovatelových jazykových a obdobných schopností na straně jedné a majetkových a sociálních možností na straně druhé nelze podle Ústavního soudu "automaticky" předpokládat, že by stěžovatel byl schopen úspěšného dlouhodobého skrývání se před policejními orgány ostatních států Evropské unie. K tomu je třeba zohlednit i stěžovatelovo tvrzení o jeho špatném zdravotním stavu. Vycházel-li městský soud z vlastní širší úřední činnosti, bylo jeho povinností tuto úvahu odůvodnit a spojit ji s okolnostmi zjištěnými o osobě stěžovatele. Uvedené nepodložené úvahy městského soudu tak nemohou být důvodem pro trvání tzv. útěkové vazby.

VIII. Závěrečné shrnutí

52. Po posouzení všech výše uvedených okolností dospěl Ústavní soud k závěru, že soudy v dané věci nesplnily svou ústavní povinnost chránit stěžovatelova základní práva a svobody (viz čl. 4 Ústavy) a povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí o omezení osobní svobody (viz čl. 8 odst. 5 a čl. 36 odst. 1 Listiny). Přestože se pokusily nutnost uplatnění institutu vazby odůvodnit několika okolnostmi, nedostály jejich úvahy o žádné z nich ústavním požadavkům na rozhodnutí o vazbě. Částečně jejich úvahy představovaly nekritické převzetí neodůvodněných a obhajobou kvalifikovaně zpochybňovaných tvrzení orgánů činných v trestním řízení (viz zejména část VII./a nebo VII./b tohoto nálezu), částečně šlo o úvahy bez potřebné individualizace k osobě stěžovatele (viz zejména části VII./c, VII./d nebo VII./e), nadto zjevně odporující obsahu spisu (viz část VII./d) nebo judikatuře Ústavního soudu (viz část VII./e). Celkově pak závěry soudů byly nedostatečně odůvodněné.

53. Množství na první pohled zjevných nedostatků odůvodnění usnesení obvodního soudu (např. o stěžovatelově trestní minulosti nebo absence individualizace trestu) nenapravit ani městský soud, přestože byl na nedostatečnost úvah podřízeného soudu výslovně upozorněn a (na rozdíl od obvodního soudu) měl širší časový rámec na to, aby se okolnostmi věci zabýval. Namísto toho převážně odkázal na odůvodnění usnesení obvodního soudu, které navzdory výše uvedenému a navzdory jeho krátkému rozsahu (fakticky jsou veškeré úvahy obvodního soudu obsaženy jen asi ve čtyřech větách bodu 19, které se navíc týkají všech tří obviněných) označil za "skutečně podrobné, přesné a výstižné". Podle Ústavního soudu tak především městský soud selhal v roli stížnostního orgánu, neboť přinejmenším vůči stěžovateli (vůči ostatním obviněným Ústavní soud nemohl závěry soudů přezkoumat) postrádá odůvodnění usnesení obvodního soudu základní náležitosti, které jsou zákonem a ustálenou judikaturou kladeny na soudní rozhodnutí o vazbě.

54. Vzhledem k tomu, že Ústavní soud shledal nedostatky "pouze" v odůvodnění napadených rozhodnutí (a nikoliv procesu, který k jejich vydání vedl), jsou podle jeho názoru všechna pochybení zásadně napravitelná ve stížnostním řízení. Z toho důvodu Ústavní soud přistoupil ke zrušení usnesení městského soudu, v jehož kompetenci je všechna pochybení obvodního soudu napravit. Podle Ústavního soudu není namístě (a odporovalo by to zásadě minimalizace zásahů Ústavního soudu) v této fázi řízení rušit rovněž rozhodnutí obvodního soudu a věc mu vracet k novému posouzení.

55. Povinností městského soudu ve znovuotevřeném řízení bude bezodkladně vyhodnotit, zda v dané

věci byly objasněny všechny relevantní aspekty okolností důležitých pro aplikaci institutu útěkové vazby. Dospěje-li k závěru, že nikoliv, bude jeho povinností tyto aspekty objasnit v míře nezbytné pro jeho rozhodnutí. Bude-li provádět nové důkazy, musí tak zásadně učinit ve veřejném zasedání. Zároveň platí, že neobjeví-li se v další fázi řízení žádné nové skutečnosti anebo se nepodaří hlouběji objasnit skutečnosti nedostatečně uvedené v napadených rozhodnutích, nebude další trvání vazby ve stěžovatelově případě ospravedlnitelné. To pochopitelně platí za předpokladu, že se vzhledem k vývoji v dané trestní věci a po řádném procesu neukáže nutnost omezení stěžovatelovy osobní svobody z jiného důvodu (např. tzv. předstížnou vazbou).

56. Ze všech uvedených důvodů Ústavní soud podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu částečně ústavní stížnosti vyhověl a podle § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona zrušil napadené rozhodnutí městského soudu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)